

အပြုံးစစ်နဲ့ ပြုံးစေချင်

မေးခွန်းတစ်ခု

တပည့်တော်က M.V. Lomonosov Moscow State University မှာ ပညာ သင်ကြားနေပါသည်။ ဘာသာတရား ကိုးကွယ်မှုနှင့် ယဉ်ကျေးမှု ခြားနားသည့် လူမျိုးအသီးသီးနှင့် ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရသဖြင့် အနည်းဆုံးတော့ အနောက်တိုင်း ယဉ်ကျေးမှုနှင့် နီးစပ်ခွင့်ရရှိ ဝမ်းသာပါသည်။ တပည့်တော် တွေ့ဆုံကျွမ်းဝင်ဖူးသူ အနောက်တိုင်းသား အများစုမှာ ရိုးသားပွင့်လင်းပြီး သူတို့ရဲ့ အတွင်းစိတ်ကို မျက်နှာပေါ်မှာ အထင်းသား တွေ့မြင်နေရသဖြင့် အင်မတန် ချစ်စရာကောင်းပါသည်။ သူတစ်ပါးကို ကောက်ကျစ် ယုတ်မာခြင်း မရှိကြပါ။ မြန်မာကျောင်းသား မဆိုလောက် ရှိရာမှာတော့ အချင်းချင်း ပြိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မနာလိုမှုတွေ များစွာ တွေ့ရပါသည်။ မကျေနပ်တာကို စိတ်ထဲမှာ သိုဝှက်ထားပြီး ပြုံးပြနေရင်းက တစ်ဖက်သား ဒုက္ခရောက်အောင် လုပ်ကြံကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာအချင်းချင်း စကားကို အကုန် မပြောရဲကြပါ။ 'ပြုံးနေရင်သတိထား' ရမည့်သူတွေ များပါသည်။ တပည့်တော် သိချင်တာက ဘယ်လို အတွေးအမြင်မျိုးနှင့် မြန်မာနိုင်ငံကို ပြန်လည် ထူထောင်နိုင်ပါမည်နည်း။ အရှင်ဘုရားတို့ရဲ့ ပြည်ပ (အထူးသဖြင့် အနောက်တိုင်း) အတွေ့အကြုံနှင့် ဗုဒ္ဓဝါဒကို အခြေခံပြီး ဆုံးမပေးစေချင်ပါသည် အရှင်ဘုရား။

ခြေတော် ဦးခိုက်လျက် မြတ်သူ၊ မော်စကို

အခြေခံလေးပါ

မကြာခင်က အထက်ပါ မေးခွန်းလေးတစ်ခုကို ရရှိပါတယ်။ ဘုန်းကြီးအနေနဲ့ မေးခွန်းပါ အကြောင်းအရာ သို့မဟုတ် ပညာရပ်ကို များစွာ မသိ မကျွမ်းကျင်လို့ ထင်သလောက်တော့ မစွမ်းနိုင်ပါဘူး။ တိုင်းပြည်ကို ပြန်လည်ထူထောင်ဖို့ အတွေးအမြင်ဆိုလို့ ခေါင်းနားပန်းတောင် ကြီးသွားတယ်။ ဒါပေမယ့် ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် အမေးရှိတော့ အဖြေလည်း ရှိသင့်တာပဲ။ ကျဆင်းနေ ပျက်စီးနေတာကို ပြန်လည်ထူထောင်တယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်မျိုး ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ဘာပဲ ဖြစ်ဖြစ် ဘုန်းကြီး မြင်မိ တွေးမိတာလေးကိုတော့ အမြွက်လောက် ပြောပြလိုက်ပါတယ်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု တိုးတက်ခြင်းရဲ့ အတွင်းသဘောလိုဆိုရင် ဆိုနိုင်ကောင်းပါလိမ့်မယ်။ ဒါလေးတွေကို ထောက်ပြလို့ ဒီလူ့အဖွဲ့အစည်းဟာ အားလုံး အကောင်းပဲလို့တော့ ဘုန်းကြီး မဆိုလိုပါဘူး။ သူတို့ရဲ့ လူ့အဖွဲ့ အစည်းအတွင်းမှာ တိုးတက်ဖို့ ဒီလို အခြေခံလေးတွေ ရှိတယ်ဆိုတာကို ဘုန်းကြီး တွေ့မိတဲ့ အောက်ဆုံး အဆင့်ကနေ မြင်ကြည့်တာပါ။

လူထုနဲ့ စည်းကမ်း

ဘုန်းကြီးနေတဲ့ မြို့က အောက်တိုဘာပွဲတော် (October Festival) ခေါ်တဲ့ ညပွဲတစ်ခုကို သွားကြည့်တယ်။ မဏ္ဍပ်တွေထိုးပြီး ပြပွဲတွေ ပြိုင်ပွဲတွေ အကတွေ လမ်းဘေး ဈေးဆိုင်တွေနဲ့ စုံလို့။ မြန်မာပြည်က ဘုရားပွဲ ဘုန်းကြီးပျံပွဲ အတိုင်းပဲ။ လူတွေ ကြိတ်ကြိတ်တီးတီး။ အပြုံးကိုယ်စီနဲ့ အားလုံးတက်ကွ ပျော်ရွှင်နေကြတာပဲ။ ပွဲခင်းထဲမှာ မူးယစ်ရမ်းကားတာ ရန်ဖြစ်တာတွေ လုံးဝ မတွေ့မိဘူး။ လမ်းသွားလမ်းလာ

မိန်းကလေးတွေကို အရွယ်ရောက် ယောက်ျားလေးတွေက အုပ်စု ဖွဲ့ပြီး မယဉ်မကျေး နောက်ပြောင်ပြောဆိုတာ လိုက်စတာ နှောင့် ယက်တာ လုံးဝ မတွေ့ရဘူး။ ဘူးခွံ၊ ပလတ် စတစ်အိတ်၊ စက္ကူစုတ်၊ အမှိုက်သရိုက်တွေ လမ်းမပေါ် လုံးဝ ပစ်မချဘူး။ မြို့တော်စည်ပင် က နေရာတိုင်းမှာ သန့်ရှင်း လုံခြုံတဲ့ ယာယီအိမ်သာတွေ အမှိုက်ပုံး တွေ အလုံအလောက် ချထားပေးတယ်။ ဆေးလိပ်နဲ့ အရက်သောက် လို့ရတဲ့ နေရာကိုလဲ သီးခြား လုပ်ပေးတယ်။ လူတိုင်း အသိကိုယ်စီနဲ့ စည်းကမ်းကို လိုက်နာပြီး သတ်မှတ် နေရာကိုပဲ သွားကြတယ်။

ပွဲအပြီး နောက်တစ်နေ့ အဲဒီ ပန်းခြံနေရာကို ဘုန်းကြီး တမင်တ ကာ သွားကြည့်သေးတယ်။ သန့်လို့ ရှင်းလို့။ ညက ဒီနေရာမှာ ပွဲရှိခဲ့ တယ်လို့တောင် မထင်ရဘူး။ ကမ္ဘာအေး ဆွမ်းဆန်စိမ်းလောင်းအပြီး တွေ့ရတဲ့မြင်ကွင်းကိုတောင် သတိရလိုက်မိသေးရဲ့။ ဘုန်းကြီး သတိ ပြုမိတာပြောရရင် လူတွေ စည်းကမ်းရှိတယ်။ လူတစ်ယောက်ရဲ့ လုံ ခြုံမှု (security)ကို ထိခိုက်အောင် မလုပ်ဘူး။ အဲဒီလို ဖြစ်အောင် လည်း သက် ဆိုင်ရာက အခြေအနေ ဖန်တီးပေးတယ်။

လေ့ကျင့်ပေးပုံ

ဘုန်းကြီး သိတဲ့ အဖြူမိသားစုမှာ ၆ နှစ် သမီးလေး တစ်ယောက် ရှိတယ်။ ဘုန်းကြီးက အဲဒီ ကလေးကို မိဘတွေ ကိုင်တွယ်ပုံကို စိတ် ဝင်စားတယ်။ ကလေးကို ရိုက်တာ၊ ကြောက်သွားအောင် လှန့်ပစ် တာ၊ Don't do it. လို့ မျက်လုံးပြူးပြဲပြီး ပြောတာကို မတွေ့မိဘူး။ မိဘတွေက ကလေးဆိုပြီး လိမ် မပြောဘူး။ မသိစေချင်ရင် သူ့ရှေ့မှာ မပြောဘူး။ ပေးထားတဲ့ကတိကို ကလေးဆိုပြီး လွယ်လွယ်နဲ့ မဖျက်

ဘူး။ မဖြစ်နိုင်ရင် ဘာကြောင့် မဖြစ်နိုင်တဲ့ အကြောင်း ကလေးလက် ခံတဲ့အထိ ရှင်းပြတယ်။ မဝင်ရ မထိရလို့ ရေးထားတာတွေရင် က လေးကို စာတမ်းကိုပြပြီး စည်းကမ်းကို လိုက်နာတတ်အောင် လေ့ ကျင့်ပေးတယ်။ တစ်ခါတစ်ရံ ကလေးတို့ ဘာဝ ဂျစ်ကန်ကန်နဲ့ လက် မခံချင်ဘူး။ အဲဒီလို အခါမျိုးမှာ အခြေအနေ အပေါ်ကို လိုက်ပြီး လုပ်ပုံက

သောက်ရေစက်က ရေပူခလုတ်ကို ကလေးက သွားကလိတယ်။ အမေက တစ်နေရာကနေ ကြည့်နေ ပြီး 'အဲဒီရေက သိပ်ပူတယ်နော်၊ ရေကို ထိရင် သမီး လက်ကိုပူမှာ သေချာတယ်'လို့ အလေးအနက် လှမ်းပြောတယ်။ ကလေးက မရပ်ဘူး။ စမ်းသပ်ကြည့်တယ်။ ရေပူ ထွက်ကျလာတယ်။ အမေက ရင်တမမနဲ့ မျက်တောင် မခတ်ဘဲ ကြည့်နေတယ်။ ကလေးလက်ကို ရေပူထိတယ်။ ကလေး ငိုတယ်။ ဒီတော့ အမေက 'သမီးကို အမေ ပြောသားပဲ။ ယုံပြီးလား'တဲ့။ ကလေးက ငိုပြီး ခေါင်းညိတ်ပြတယ်။ အမေက ဆေးထည့်ပေးတယ်။ နောက်တစ်ကြိမ်မှာ ကလေးက အနီရောင် ခလုတ်ကို လက်ညှိုး ထိုး ပြီး 'ဒီရေက သိပ်ပူတယ်။ မကိုင်တော့ ဘူး'တဲ့။ ...

Hiking (တောင်တက်) သွားကြတော့ ၆ နှစ် သမီးလေးက မုန့်ခြောက် ရေပုလင်းစတဲ့ ကိုယ့်ပစ္စည်းတွေကို ကိုယ့်ကျောပိုးအိတ် ငယ်ထဲမှာ ထည့်ယူတယ်။ မိဘက သယ်ယူ မပေးဘူး။ ရေပုလင်း ထဲမှာ ရေကုန်တော့ ပုလင်းခွံကို ကျောပိုးအိတ်ထဲမှာပဲ ပြန်ထည့် ထားတယ်။ (တောထဲဆိုပြီး လှစ်ကနဲ ပစ်စလက်ခတ် လွှင့်မပစ်ဘူး။) ဆောင်းရာသီ နံနက်ခင်းမှာ နှင်းစိုစိုနဲ့ ပွင့်လန်းနေတဲ့ ခရမ်းရောင်

ပန်းပွင့်တွေကို တွေ့တော့ သမီးလေးက ပန်းတစ်ပွင့်ကို ဖျတ်ကနဲ ခူးယူလိုက် တယ်။ အမေက သမီးဆီကို အသော့ကလေး လိုက် သွားပြီး စိတ်မကောင်းတဲ့ဟန်နဲ့ ပြောပုံက 'သမီးလေးရေ၊ မေမေတို့ အရင်က တောင်တက်လာသူတွေ သမီးလို ပန်းတွေ မခူးကြလို့ မေ မေတို့ ခုလိုလှပတဲ့ ပန်းလေးတွေကို တွေ့ရတာ။ သမီးလေး ပန်းခူး မိတာ အတွက် မေမေ စိတ်မကောင်းဘူးကွယ်'တဲ့။ ဒီတော့ ၆ နှစ် သမီးလေးက ငိုမဲ့မဲ့ မျက်နှာထားနဲ့ 'သမီး တောင်းပန်ပါတယ် မေမေ၊ နောက် မလုပ်တော့ပါဘူး'ဆိုတော့ မိခင်က 'မေမေ့ကို ကတိပေး နော်'တဲ့။ ကလေးက ခေါင်းညိတ်ပြတယ်။ ဒီကလေး မျက်မှောက် မျက်ကွယ် အဲဒီလို သဘာဝအလှ ပျက်အောင် မလုပ်တော့ ဘူးဆို တာကို ဘုန်းကြီး အာမခံရပါတယ်။ ...

တစ်နေ့မှာ လူတွေ ကားနဲ့လာပြီး အပန်းဖြေ တောင်တက် လမ်း လျှောက်ဖို့ လုပ်ထားတဲ့ ကျောက်ခင်း တောလမ်းလေး တစ်ခုကို ဆယ်မိုင်လောက် မောင်းလာကြပြီးမှ နောက်က ဇနီးက ခင်ပွန်းသည် ဒရိုင်ဗာကို နားရွက်နား ကပ်ပြောလို့ လမ်းလျှောက်မဲ့ နေရာကို မ ရောက်ဘဲ ပြန်လှည့်ခဲ့ရတယ်။ အကြောင်းက သမီးဖြစ်သူ Going to party လုပ် (ရှူးပေါက်)ချင်လို့။ ကလေးရော လူကြီးပါ လမ်းဘေးမှာ 'ပေါက်တော' မလုပ်တတ်လို့ လုပ်လေ့လုပ်ထ မရှိဘူး။ ဒါကြောင့် မြို့ ကြီး တစ်မြို့နဲ့ တစ်မြို့ကို သွားတဲ့ အဝေးပြေး လမ်းမကြီးတွေရဲ့ ဘေးမှာ Rest Area (အိမ်သာနဲ့ ကိုယ်လက် သန့်ရှင်းတဲ့ နေရာ) တွေ ရှိတယ်။ သန့်ရှင်းပါတယ်။ အညစ်အကြေးတွေ ပြည့်ပြီး အနံ့အသက် ဆိုးတာမျိုး မရှိဘူး။ သောက်ရေ၊ Coke နဲ့ တစ်ခါတစ်ရံ ပန်းချီကား၊

ပန်းပုနဲ့ ပုတီးကုံးလို ဒေသထွက် လက်ဆောင် ပစ္စည်းလေးတွေ တောင် ဝယ်လို့ ရသေးတယ်။

ဘုန်းကြီး သိလိုက်ရတာက အိမ်မှာ ကျောင်းမှာ ကလေးတွေကို စည်းကမ်း လိုက်နာတတ်ဖို့၊ ကိုယ့်အား ကိုယ်ကိုးတတ်ဖို့၊ အဆင့် အတန်း မီအောင် နေထိုင်တတ်ဖို့ စနစ်တကျ ပညာပေး လေ့ကျင့် ပေးတယ် ဆိုတာပါပဲ။ ကလေးပင် ဖြစ်ပေမဲ့ မတရားဘူး ထင်ရင် လက်မခံဘူး။ ပွင့်လင်းတယ်။ အမှန်ကို ပြောရဲအောင် လေ့ကျင့်ပေး တယ်။ ဒီလိုနည်းနဲ့ လူ ၅၀ ရာနှုန်း လောက် အရွယ်ရောက်ခဲ့ကြရင် လူ့အဖွဲ့ အစည်းတစ်ခု တိုးတက်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။

ရိုးသားပွင့်လင်းမှု

အဖြူ ဒကာတစ်ယောက် ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ တရား လာထိုင် တယ်။ တရားထိုင်ပြီးနောက် စကားစမြည် ပြောကြတော့ စကားမဆုံး မပြတ်နိုင်လို့ အချိန် နည်းနည်း လွန်သွားတယ်။ အဲဒီတော့ သူက ချိန်းထားတာ တစ်ခု ပျက်သွားတဲ့အကြောင်း ပြောတယ်။ ဆက်ပြော တာက အိမ်ချင်က သူ့ကို သွားချိန် တန်ကြောင်း ပြောသင့်ခဲ့တယ်တဲ့။ အဲဒီတော့ ဒို့မြန်မာ ထုံးစံက အိမ်ရှင်က ဧည့်သည်ကို ပြန်ချိန်တန်ပြီ လို့ ဧည့်သည်ကို ပြောလေ့မရှိဘူးဆိုတော့ သူက 'ဒို့ဆီမှာတော့ ပြော တယ်။ လူတိုင်း ကိုယ်ပိုင်အချိန်မှာ လုပ်စရာတွေ များလွန်းလို့ အဲဒီ အထဲက ကိုယ်သာလုပ်စရာ ရှိတယ်ဆိုတာကိုပြပြီး ဧည့်သည် ပြန် သင့်ပြီဆိုတာကို အိမ်ရှင်က ပြောပါတယ်။ ဒီလို ပြောတာဟာ ရိုင်းရာ မကျတဲ့အပြင် ကူညီရာရောက်လို့ ကျေးဇူးတောင် တင်ပါတယ်' တဲ့။

သဘောက မကြိုက်ဘဲနဲ့ ဧည့်သည်ကို အောင့်ပြီး လက်ခံမထား

ဘူးပေါ့။ ဒီအယူအဆကို ဘုန်းကြီးအနေနဲ့ ကြိုက်တယ်။ ဘာကြောင့်ဆို ဘုန်းကြီးရဲ့ အမြင်အရ ဒါဟာ ရိုးသားပွင့်လင်းလို့ပဲ။ ဘုန်းကြီးတို့ မွေးရပ်က ဒေသစရိုက်တစ်ခုက စားလောက်အောင် အမှန်တကယ် မရှိဘဲ လာပါ စားပါအုံးလို့ ဖိတ်ခေါ်လေ့ မရှိတာပဲ။ စားလောက်လို့ ဖိတ်တဲ့အခါ ရှောင်တခင် ဧည့်သည်ကလဲ မစားရသေးပါလျက် ငြင်းရင်တော့ စားစေချင်လို့ ဖိတ်သူ အိမ်ရှင်က မကြိုက်တတ်ဘူး။

ဘုန်းကြီး မြင်မိတာ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ အခြေခံဖြစ်တဲ့ ငါးပါး သီလကို စောင့်ထိန်းဖို့ လေ့ကျင့်တဲ့နေရာမှာ ဒီလိုအခြေခံ စရိုက် လက္ခဏာနဲ့ သဘော ထားလဲ အရေး ကြီးတယ် ဆိုတာပါပဲ။

သူထက်ကဲရင် ကွဲတတ်တယ်

မြန်မာပြည်တုန်းက ဘုန်းကြီးတစ်ပါးက ကက်ဆက် တိပ်ခွေကို ဘာကြောင့် ဒီအရွယ်အစားချည်း တစ်ပုံစံတည်း လုပ်ရတာလဲလို့ မေးဖူးတာကို အမှတ်ရ မိပါတယ်။ အဖြေကတော့ ခုထိ မသေချာပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဆိုနိုင်တာက မလုပ်ခင်ကတည်းက ဘယ်အရွယ်အစားဟာ အသင့်တော်ဆုံးလဲ ဆိုတာကို လူဦးကျောက်ပေါင်း များစွာ စုပေါင်းပြီး အကြိမ်ကြိမ် ဆွေးနွေးပြီးသားဖြစ်လို့ ဆိုတာပါပဲ။ သူတစ်မျိုးကိုယ်တစ်မျိုး ဆိုရင် ဈေးကွက်မှာ အဲဒီတိပ်ခွေ ရောင်းစွဲပုံမလား။ ဒါကြောင့် တိပ်ခွေ ကုမ္ပဏီအားလုံး တစ်ပုံစံတည်းပဲ ထုတ်လုပ်ကြတယ်။ ရှေးဦး တီထွင်ထုတ်လုပ်တဲ့ ကုမ္ပဏီရဲ့ လုပ်ငန်း ကြီးမားကျယ်ပြန့်မှုလည်း ပါမှာပေါ့။ ...

Golden Gate ပန်းခြံ (ဆန်ဖရန်စစ္စကို) ထဲက ချောင်းကလေး တစ်ခုကို ဖြတ်ထိုးထားတဲ့ သစ်သား လူကူးတံတားလေး တစ်ခုပေါ်

မှာရပ်ရင်း စတင် သတိ ပြုမိတာလေး တစ်ခုက တံတားတိုင်ထိပ်ကို ၄၀ ဒီဂရီ လောက် စောင်းပြီး ဖြတ်ထားတဲ့ ကိစ္စ။ နောက်တော့ ရောက်ဖူးတဲ့ နေရာတိုင်းမှာ သစ်သား တံတားမှန်ရင် တိုင်ထိပ်ကို ၄၀ ဒီဂရီလောက် စောင်းပြီး ဖြတ်ထားတာကို သတိထားမိတယ်။ အကြောင်းက မိုးရွာရင် နှင်းစိုရင် တိုင်ထိပ်မှာ ရေမတင် အောင်လို့။ လူကို မထိ မရှုအောင် ဘေးစောင်းကို အချောကိုင်ထားတာက အစအားလုံး တစ်ပုံစံတည်းပဲ။

ဘုန်းကြီး သတိပြုမိတာက အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းကအစ အရာခပ်သိမ်းမှာ အဆင်မီအောင် Quality Control ဆိုတာ ရှိတယ်။ ကုန်ကုန်ပြောရရင် မိသားစု အိမ်သာသုံး စက္ကူလိပ်တစ်ခုရဲ့ အရွယ်အစား အထူအပါးဟာ တစ်နိုင်ငံလုံး တစ်ပုံစံတည်း။ ဒါကြောင့် အဲဒီစက္ကူလိပ်ကို နံရံမှာ ချိတ်တဲ့ သတ္တု သို့မဟုတ် ပလပ်စတစ် သို့မဟုတ် သစ်သားကွင်း ထုတ်လုပ်သူတွေလည်း အားလုံး အရွယ်အစား အတူတူပဲ ထုတ်လုပ်လို့ စီးပွားရေး ချောမွတ်ပြီး လည်ပတ်တာပေါ့။ သူတစ်မျိုး ငါတစ်ဖုံနဲ့ 'ငါ့ ဩကာသမူကမှ မှန်တယ်' ဆိုရင် သိပ် မဟန်သေးဘူးလို့ ထင်ပါတယ်။

စီးပွားရေးသိက္ခာ

အမေရိကမှာ နေတာ ကြာပြီဖြစ်တဲ့ မွန်ဒကာလေး တစ်ယောက်နဲ့ တွေ့တယ်။ အခြားပြည်နယ်မှာ နေပေမဲ့ အလုပ်လုပ်တဲ့ ကုမ္ပဏီက လွှတ်လို့ ဘုန်းကြီးနေတဲ့ မြို့မှာ ခေတ္တ အလုပ်လာလုပ်တယ်။ ဟိုတယ်ခန်း၊ အစားအသောက်၊ ကား၊ ဓာတ်ဆီဖိုး အားလုံးကို ကုမ္ပဏီက တာဝန်ယူတယ်။ တစ်နေ့ ဘုန်းကြီးနဲ့အတူ အသွားအပြန် ရှစ်နာ

ရီလောက် မောင်းရတဲ့ Grand Canyon (နာမည်ကျော် မဟာချောက်ကြီး)ကို သွားကြည့်တဲ့အခါ ဓာတ်ဆီဖိုးကို ကိုယ့်ဟာကိုယ် ဖြည့်ရတာ တွေ့လို့ ဘုန်းကြီးက ကုမ္ပဏီအသုံးစရိတ်ထဲမှာ ရောပြုရင် ရတာပဲလို့ ပြောတယ်။ ဒီတော့ စီးပွားရေးနဲ့ မဟာသိပ္ပံဘွဲ့ ရထားတဲ့ ဒကာလေးက 'ဘုန်းဘုန်း၊ ဒီက ကျောင်းတွေမှာ Business Ethic (စီးပွားရေး ကိုယ်ကျင့်တရားဗေဒ) ဆိုတာကို သင်ရတယ်။ စီးပွားရေး လုပ်သူတွေဟာ အများ ယုံကြည်ခံရဖို့ သိပ်အရေး အကြီးတယ်။ တပည့်တော် ဒီမြို့ထဲမှာ တစ်နေ့ကို အများဆုံး ဓာတ်ဆီ ဘယ်လောက် သုံးနိုင်တယ်ဆိုတာကို ကုမ္ပဏီက ခန့်မှန်းထားပြီးသား။ တပည့်တော် ကိုယ့်ကိစ္စနဲ့ ခရီးဝေးသွားတာကို ကုမ္ပဏီက သိတယ်။ ကုမ္ပဏီ အသုံး စရိတ်ထဲမှာ ထည့်ပြုရင် ရပေမဲ့ ကုမ္ပဏီက မှတ်တမ်း တင်ထားမှာဖြစ်လို့ တပည့်တော်ရဲ့ Business Ethic ကို ထိခိုက်နိုင်တာပေါ့'တဲ့။

ဟုတ်ပါတယ်။ Business Ethic မရှိရင် ရာထူးတက်ဖို့ သို့မဟုတ် ဒီကုမ္ပဏီရဲ့ မှတ်တမ်းကြောင့် လက်ရှိ အလုပ်ပြုတ်လို့ အလုပ်သစ် ထပ်ရှာရင် ခက်ခဲနိုင်တယ်။ ဘုန်းကြီး မြင်မိတာ Business Ethic ကောင်းလို့ အောက်ခြေ အလုပ်သမားက ဓာတ်ဆီ ခိုးရောင်း တာမျိုး၊ အောက်ဆိုက်နည်းနဲ့ ဝင်ငွေ ရှာတာမျိုး မရှိဘူးဆိုတဲ့ အချက်ပါ။

ဒါကတော့ ဘုန်းကြီး လိုက်မိတဲ့ အသိုင်းအဝိုင်းထဲမှာ ဘုန်းကြီးရဲ့ မဆိုစလောက် ဗဟုသုတနဲ့ သတိပြုမိပြီး တိုးတက်ဖို့ အခြေခံ အနေနဲ့ ယူဆတဲ့ အောက်ခြေအဆင့် ကိစ္စတွေပါ။

အသိပညာပေးခြင်း

နောက်ထပ် ပြောပြချင်တာက ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးနဲ့ ပတ်သက်သူ

တွေက လူထုကို မှန်ကန်တဲ့ အသိပညာ ပေးနိုင်ဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ရုပ်ရှင် အနုပညာဟာ စွမ်းအင် ကြီးမားတာကို သိကြပါတယ်။ အတွေးအမြင်၊ အနေအထိုင်၊ ဝတ်စားဆင်ယင်မှု၊ ဟန်ပန်မှုရာ၊ စကားလုံး ဝေါဟာရကအစ လူထုထဲကို အရောက် ပို့ပေးနိုင်တာဟာ ရုပ်ရှင်ပါပဲ။ အဲဒီ ရုပ်ရှင်ရဲ့ စွမ်းအင်ကို မှန်မှန် အသုံးချဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။

ချစ်သူနဲ့ အဆင်မပြေလို့ စိတ်ညစ်ရင် ဇာတ်လိုက် မင်းသားဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဘဝပျက်အောင် မလုပ်ပြသင့်ဘူး။ လုပ်ပြတယ်ပဲထား၊ အဲဒီလို လုပ်တာဟာ မမှန်ဘူးဆိုတာနဲ့ အခြားဘယ်နည်းနဲ့ ဘဝကို အသုံးချ သင့်တယ်ဆိုတာ ပရိသတ်ကို အသိမှန် ပေးသင့်တယ်။ ဘုန်းကြီး လေ့လာမိသလောက်မှာ ဂုဏ်ရည်မတူလို့ သမီးရှင်က သဘောမတူရင် မင်းသား အရက်သောက်၊ အလုပ်အကိုင် ပျက်၊ လေလွင့်ပြီး ပစ်စလက်ခတ် နေထိုင်တာမျိုးပဲ အများစု တွေ့ရတယ်။ ဘဝခံစားချက် အပြည့်နဲ့ မိမိဘဝ အဆင့်မြင့်အောင် အားကြိုးမာန်တက် ကြိုးစားလို့ အဆင်ပြေလာတယ်ဆိုတဲ့ အတွေးမျိုးက ရှားရှား ပါးပါးပဲ။ သရုပ်ဆောင်တွေ တော်ပေမဲ့ ခံစားလို့ မရဘူး။

အမှန်က အဲဒီလို ကြိုးစားနိုင်ဖို့ စီးပွားရေး လောက တစ်ခုကို တောင် ရှာဖွေ သုတေသန လုပ်ပြပေးသင့်တယ်။ ဆိုပါတော့ အညာကျေးလက် တစ်ခုမှာ သိပ္ပံနည်းကျ မန်ကျည်းပင် စိုက်ပျိုးတဲ့ လုပ်ငန်း၊ နည်းနည်းကနေ များလာတယ်။ မန်ကျည်းနုတွေကို နိုင်ငံခြား တင်ပို့။ ပိန္နဲပင် စိုက်ပျိုးလုပ်ငန်း၊ ငရုပ် စိုက်ပျိုး၊ (စကားမစပ်၊ အမေရိကမှာ မကျည်းနု စည်သွပ်ဘူး၊ ပိန္နဲသီး စည်သွပ်ဘူး၊ ငရုပ်သီး စည်သွပ်ဘူးတွေ အလှူပယ်ရတယ်။) ငွေးချိုပင် စိုက်ပျိုး။ သရက်ပင်

စိုက်ပျိုး။ သခွားပင် စိုက်ပျိုး။ သနပ်ခါးပင် စိုက်ပျိုး အကုန်ရတယ်။ သင်ဖျူးဖျာရက် လုပ်ငန်း။ ပန်းချီ ပန်းပု၊ ယွန်းထည် စုံလို့။ ခြောက်နှစ် လောက် အကြာမှာ သစ္စာရှိတဲ့ ချစ်သူနဲ့ ပြန်ဆုံ၊ မိဘတွေ သဘောတူ သို့မဟုတ် မတူ တစ်ခုခု လွမ်းစရာနဲ့ကြုံ စသည်ပေါ့။

ရုပ်ရှင်ထဲမှာ မင်းသား မင်းသမီးတွေက ဇီးထုပ်ခွံ၊ သံဘူးခွံ၊ စက္ကူစုတ်တွေကို တာဝန်ပဲ့ ပစ်ချမပြသင့်ဘူး။ တံထွေးကို လမ်းမပေါ် ဗျစ်ကန် ထွေးချ မပြသင့်ဘူး။ ပြတယ် ထားအုံး၊ အဲဒီလို မလုပ်ရဘူး ဆိုတာ ပေါ်လွင်စေဖို့ လိုပါတယ်။ မိန်းကလေးက တစ်ယောက်တည်း လမ်းလျှောက် လာတယ်။ လူကြမ်းတွေက အုပ်စုဖွဲ့ပြီး နောက်လား ပြောင်လား၊ တို့လားထိလား၊ ဆွဲလားရမ်းလား မလုပ်ပြသင့်ဘူး။ လူ ကြီး လူကောင်းအဖြစ် သရုပ်ဆောင်သူတွေ အရက်သောက်ပြ အ ငယ်အနှောင်းတွေနဲ့ နေပြလို့ လူငယ်တွေရဲ့ ဦးကျောက် နုနထဲကို အဲဒီလို လုပ်မှ ခေတ်မီ လူရာဝင်တယ်ဆိုတဲ့ အတွေးမျိုး ဝင်သွားရင် အဲဒီ အတွေးမျိုးနဲ့ တိုင်းပြည်ကို ကောင်းအောင် မလုပ်နိုင်ပါဘူး။

အရက်စွဲနေသူတွေကို ဘယ်လို အရက်ဖြတ်ရတယ်ဆိုတဲ့ အကြံ ပေးချက်မျိုးကိုတော့ မတွေ့စဖူးပါဘူး။ DNA ခေတ်မှာ ကိုယ့်သား မဟုတ်ပါဘူးလို့ ငြင်းတာမျိုးတွေကလဲ သိပ် မဟန်ပါဘူး။ အတွေး အခေါ် ခေတ်နေက်ကျလွန်းပါတယ်။ ခိုးပြေးကြမယ့် အတူတူကို 'မိဘ သဘောမတူလို့ ချစ်သူ နှစ်ယောက်ကို မတွေ့နိုင်အောင် အိမ် ခန်းထဲမှာ သော့ခတ်ထားတယ်' ဆိုတဲ့ အယူအဆလည်း မော်ဒန် အောက်နေပါပြီ။ မိဘတွေက အောင့်သက်သက်နဲ့ ပေးစားလိုက် တယ် ဆိုတာမျိုးကတောင် ပိုကောင်းအုံးမယ်။ လူငယ်ကို စေတနာ

မှန်မှန် (နိမ်လိုလို မဟုတ်ဘဲ)နဲ့ အလုပ်ခိုင်း၊ လူငယ်မှာ သမီးထင် ထားသလို အရည်အချင်းရှိ။ ကြိုးစားလို့ သမီးရှင်ရဲ့ လုပ်ငန်းကို ဦး ဆောင်လာနိုင်တဲ့အခါ မိဘတွေ တစ်ဦးတည်းသော သမီးအတွက် စိတ်ချမ်းသာရ။ ဒီအနှစ်သာရနဲ့ ဇာတ်လမ်း တစ်ဝက်လောက် ထွက် လာနိုင်ရင် အများစု ဆင်းရဲသား လူတန်းစားရဲ့ စိတ်ဓာတ်ကို မြှင့် တင်ပေးဖို့ ကူညီနိုင်မယ်လို့ ယုံကြည်ပါတယ်။

ကျေးလက်သဘာဝ သရုပ်ဖော်ရာမှာ ထန်းရည်မူး၊ ဖဲရိုက်၊ ကြက်တိုက်၊ လောင်းကစား၊ အလုပ်လက်မဲ့၊ ခြေသလုံးအိမ်တိုင် ဘဝသရုပ်ဖော်ကို ပြည်ပက မိတ်ဆွေ တစ်ယောက်ကို ဒို့ဆီက ယဉ် ကျေးမှုက ကြည့်ပါအုံးလို့ ပြောရမှာ ဝန်လေးပါတယ်။ အဲဒီလို သရုပ် ဖော်မယ့်အစား ကမ္ဘာ့အဆင့်မီတာ မမီတာကို အသာထားလို့ ရိုးရာ ဝတ်စားဆင်ယင်မှု၊ ရိုးရာပွဲ၊ ရိုးရှင်းတဲ့ ဘဝနေထိုင်မှု၊ ထူးခြားတဲ့ ယဉ်ကျေးမှု၊ ရိုးသားတဲ့စရိုက်၊ ဒေသထွက်ကုန် လုပ်ငန်း၊ သာယာ လှပတဲ့ နောက်ခံ မြင်ကွင်းတွေကို ဖော်ပြနိုင်ရင် ကျေနပ်နိုင်ပါတယ်။

အတုမပြုံးပါနဲ့

ရည်းစားကို လွမ်းနေတဲ့ သမီးကို မိဘက 'သမီး၊ မျက်နှာလဲ မ ကောင်းဘူး။ နေမကောင်းဘူးလား၊ ဘာဖြစ်တာလဲ' ဆိုတော့ ကြားမြ တိုင်း အဖြေက 'သမီး ဘာမှ မဖြစ်ပါဘူး'တဲ့။ ရိုးသားတဲ့ လူ့ဘောင် တစ်ခုကို တည်ဆောက်ဖို့ ကြိုးစားရာမှာ အဲဒီလို အပြောမျိုး မပါသင့် တော့ဘူး။ ဖြစ်နိုင်သမျှ 'မှသားမပါ လက်မချော' အယူအဆကို ရှောင်သင့်တယ်လို့ ထင်တယ်။ ပွင့်ပွင့် ပြတ်ပြတ် ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ပြောဆို ခန်းကို အသားပေးရင် ပိုပြီး အကျိုးမရှိနိုင်ဘူးလား။

တစ်ခါ ကိုယ်နဲ့ မညားလိုက်ရတဲ့ ရည်းစားရဲ့ ခင်ပွန်းသည်ကို ဘဝပျက်အောင် အပြင်မှာ မျက်နှာချိုသွေးပြီး ကုလားကြံ ကြံတယ်။ အပြင်က အကောင်း ပြောတယ်။ အတွင်းက ပျက်စီးအောင်လုပ်ဖို့ ကြံစည်တယ်။ အဲဒါမျိုး ဇာတ်လမ်းတွေက ပိုများမယ်လို့ ထင်တယ်။ ဒါမျိုးဖြစ်ရပ် အပြင်မှာ ရှိချင် ရှိနိုင်ပေမယ့် ပရိသတ်ကို များများ အသိပေးရင် ဒီအကျင့်ဟာ အဲဒီပရိသတ် သို့မဟုတ် လူမျိုးဆိုဆို လူ့အဖွဲ့အစည်း ဆိုဆိုရဲ့ စရိုက်လက္ခဏာ အသွင်ဆောင်သွားမှာကို စိုးရိမ်ပါတယ်။ စရိုက်လက္ခဏာအနေနဲ့ ရှိပြီးဖြစ်ရင်တောင် လူ့အဖွဲ့အစည်းကို အကျိုးမပြုလို့ ဒီစရိုက်မျိုး ပျောက်သွားဖို့ အားပေးရမှာပါ။ ကြည့်ပေါ့။ မေးခွန်းရှင်မေးသလို တိုင်းတစ်ပါးကို သွားပြီး ပညာသင်နေကြတာတောင် တစ်မြေတည်းနေ၊ တစ်ရေတည်း သောက်သတွေ ဖြစ်လျက်နဲ့ အချင်းချင်း ယုံကြည် စိတ်ချရမှု မရှိနိုင်တာ ဘယ်လောက် ဝမ်းနည်းစရာ ကောင်းသလဲလို့။ ဘုန်းကြီးတို့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာလည်း ဒါမျိုးတွေ ရှိပါတယ်။ ဒါဟာ အကြောက်တရားနဲ့ ပြောပြပြီး စရိုက်လက္ခဏာတွေက အစပြုခဲ့တာလို့ ဘုန်းကြီး ယူဆပါတယ်။

လူ့လောကနဲ့ အကိုက်ညီဆုံး ရိုးသားပွင့်လင်းမှုရှိပါမှ ပြုံးနေသူကို အရှိအတိုင်း ဆက်ဆံနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ 'လုပ်ချင်တာကို လျှိုထားပြီး နှုတ်က မမှန်တာ မြွက်ဆိုမှု'ကို ကိုယ်မကြိုက်သလို သူတစ်ပါးလည်း ကြိုက်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။ 'Yes'လို့ ဆိုပေမယ့် အစစ်အမှန်က 'No' ဖြစ်လို့ ရိုးမှ မရိုးသားပဲ။ ကိုယ် မကြိုက်တာကို သူတစ်ပါးကို မလုပ်သင့်ဘူး။ ခံသာတဲ့နည်းနဲ့ လောကကို တုံ့ပြန်သင့်ပါတယ်။ While Lie (မုသားအလင်္ကာ) ကို နည်းအောင် ကြိုးစားရာမှာ ဘုရင့်ခေတ်က

ဆရာတော် တစ်ပါးက အတုယူစရာပါ။ သူခိုးတစ်ယောက် သိမ်ထဲကို ဝင်ပြေးလာတယ်။ ဆရာတော်နဲ့ တွေ့တယ်။ ဆရာတော် သိမ်ပြင် အထွက်မှာ သူခိုးကို လိုက်ဖမ်းတဲ့ ဘုရင့်ဝန်ထမ်းတွေနဲ့ တွေ့တယ်။ လူတစ်ယောက် ဝင်ပုန်းနေတာကို မြင်မိပါသလား ဘုရားတဲ့။ ဆရာတော် အနေနဲ့ 'Yes' နဲ့ 'No' အဖြေ နှစ်မျိုးလုံးအတွက် အပြစ်မလွတ်နိုင်ဘူး။ ဒီတော့ 'ငါ မြင်တယ်လို့ မင်းတို့ကို ဘယ်သူ ပြောသလဲ'လို့ ပြန်မေးတယ်။ အဲခေတ် အခြေအနေအရ ဆရာတော်ကို လေးစားလို့ မင်းဝန်ထမ်းတွေ ပြန်မမေးတာကြောင့် သူခိုးအသက်ချမ်းသာပြီး ဆရာတော် အဆုံးအမနဲ့ လူကောင်း ဖြစ်သွားပါတယ်။ နှစ်ဦးလုံး အပြစ်ကင်းတာပေါ့။

ငယ်စဉ်က ငါးပါးသီလကို ရွတ်ဆို ဆောက်တည်ဖို့ သင်ကြားပေးတဲ့ အစဉ်အလာနဲ့ မကြီးပြင်းခဲ့ရတဲ့ အပြင် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး ကျင့်စဉ်ဆိုတာကို ကြားတောင် မကြားဖူးကြတဲ့ တိုင်းတစ်ပါးက လူတွေဟာ လက်တွေ့မှာ အဲဒီကျင့်စဉ်တွေကို ဘဝပေးအသိနဲ့ ကျင့်သုံးပြီး တိုးတက်တဲ့ လူ့ဘောင်ကို တည်ဆောက်နိုင်ကြတာပါ။ ပြည်သူနဲ့ ထိတွေ့ခွင့်ရတဲ့ တရားဟော ပုဂ္ဂိုလ်ကျော် အရှင်မြတ်တွေရဲ့ အသိပေးမှုနဲ့လည်း လူတွေ စစ်မှန်တဲ့ အပြုံးမျိုးကို ရရှိလာစေနိုင်ပါတယ်။ ထိုထို တရားဟော အရှင်မြတ်တွေမှာ ဘုန်းကြီးတို့ထက် အကြားအမြင် ဗဟုသုတ ပိုရှိမှာဖြစ်လို့ ငါးပါးသီလနဲ့ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး လက်တွေ့ကျင့်စဉ်ကို ပိုပြီး လက်တွေ့ဘဝနဲ့ ကိုက်ညီအောင် ပြောပြနိုင်ကြပါလိမ့်မယ်။ ပြောပြနိုင်ပါစေလို့လည်း ဆန္ဒရှိပါတယ်။ □